

ОБЩИНА БОРОВО

ОБЛАСТ РУСЕ

7174 гр. Борово, ул. "Н. Вапцаров" № 1а; e-mail: borovo@borovo.org

АНАЛИЗ

на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в Община Борово

І. Въведение

Законът за предучилищното и училищното образование внася ново качество в нашето образование като регламентира приобщаващото образование като неизменна част от правото на образование и въвежда осигуряването на условия за предоставяне на подкрепа за личностно развитие на децата – обща и допълнителна. Подкрепата за личностно развитие трябва да се предоставя на всяко дете и ученик, като се осигури подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията им и бъде в съответствие с индивидуалните им образователни потребности.

1. Законови основания за разработване на анализа

Анализът на потребностите за личностно развитие на децата и учениците в Община Борово е разработен в съответствие с изискванията на ЗПУО, влязъл в сила на 01.08.2016г., във връзка чл.196, ал.1, според който областният управител организира разработването на областна стратегия за подкрепа на личностното развитие на децата и учениците, въз основа на анализ на потребностите от подкрепа във всяка община, на територията на областта. Анализът ще допринесе за установяване на реалните потребности и подобряване качеството на образование както и на подкрепата за личностно развитие на децата и учениците на територията на Община Борово.

Законът за предучилищното и училищното образование /ЗПУО/ определя образованието като национален приоритет, който се гарантира чрез прилагането на основополагащи принципи:

- ориентираност към интереса и към мотивацията на детето и на ученика, към възрастовите и социалните промени в живота му, както и към способността му да прилага усвоените компетентности на практика;
- равен достъп до качествено образование и приобщаване на всяко дете и на всеки ученик;
- равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното и училищното образование;
- запазване и развитие на българската образователна традиция;
- хуманизъм и толерантност;
- съхраняване на културното многообразие и приобщаване чрез българския език;
- иновативност и ефективност в педагогическите практики и в организацията на образователния процес въз основа на научна обосновааност и прогнозиране на резултатите от иновациите;

*Анализ на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в
Община Борово*

- прозрачност на управлението и предвидимост на развитието на предучилищното и училищното образование;
- автономия за провеждане на образователни политики, самоуправление и децентрализация;
- ангажираност на държавата, общините и юридическите лица с нестопанска цел, работодателите, родителите и други заинтересовани страни и диалог между тях по въпросите на образованието.

Законът за предучилищното и училищното образование внася ново качество в нашето образование като регламентира приобщаващото образование като неизменна част от правото на образование и въвежда осигуряването на условия за предоставяне на подкрепа за личностно развитие на децата – обща и допълнителна. Подкрепата за личностно развитие трябва да се предоставя на всяко дете и ученик, като се осигури подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията им и бъде в съответствие с индивидуалните им образователни потребности.

Подкрепата на личностното развитие в системата на предучилищното и училищното образование, осъществявана от образователните институции / детски градини, училища, центрове за подкрепа на личностното развитие, специализираните обслужващи звена/ се основава на самостоятелно разработени и прилагани политики, чиито основни принципи са:

- изграждане на позитивен организационен климат чрез създаване на условия за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения на загриженост към всички участници в образователния процес;
- утвърждаване на позитивна дисциплина, върху основата на мерки и подходи, гарантиращи изслушване на детето и ученика, осъзнаване на причините за проблемното му поведение и предоставяне на възможност за усвояване на добри поведенчески модели спрямо себе си и останалите;
- развитие на училищната общност, съгласно идентифицираните предизвикателства, цели и дейности.

2. Методика и участници в процеса на разработване на анализа

В съответствие с чл. 174, ал. 1 от ЗПУО осигуряването на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците от институциите в системата на предучилищното и училищното образование трябва да се осъществява съвместно с държавните и местните органи и структури и доставчиците на социални услуги. В процеса на събиране на информация, необходима за изготвянето на Анализа, се включиха представители на всички заинтересовани страни от Общината:

- Общинска администрация;
- Детски градини;
- Училища;
- Център за обществена подкрепа – гр. Борово (ЦОП);
- Културни институции.

II. Състояние и предизвикателства

1. Състояние на общинската мрежа от детски градини и училища за учебната 2016 – 2017 г.

На територията на Община Борово функционират три общински училища: ОУ „Св. Кл. Охридски“ гр. Борово, ОУ „Христо Ботев“ с. Горно Абланово, ОУ „П.Р.Славейков“ с. Обретеник и Детска градина „Славейче“ с два филиала в селата Обретеник и Горно Абланово. Транспортът на децата и учениците е осигурен по транспортна схема към Министерство на образованието и науката (МОН). В тези училища се обучават ученици от населени места, в които няма училище: с. Батин, с. Волово и с. Брестовица.

През учебната 2016-2017 г. в общинските училища на територията на общината се обучават 273 ученици. Учениците със специални образователни потребности (СОП) в началото на 2016-2017 година в училищата са четири, а от януари месец 2017 г. са седем.

По доклади на директорите на учебните заведения в общината, педагогическият персонал използва активно в своята работа различни видове форми на обща подкрепа за личностно развитие. На учениците са осигурени условия за допълнително обучение съобразно индивидуалните им интереси и потребности с цел развиване на способностите им, инициативността и предприемчивостта им. Основен приоритет в работата на педагозите е осигуряване на допълнително обучение за усвояването на българския книжовен език с цел подпомагане на образователната интеграция при наличието на деца билингви. Децата и учениците от етническите малцинства, за които българският език не е майчин са включени и в клубове и ателиета за допълнително обучение и отстраняване на дефицити в проектите „Твоят час“ и „Образователна интеграция-право на дългосрочен ефект“.

Като недостатък се откроява фактът, че е необходимо осъвременяване на библиотечно-информационното обслужване с цел то да стане по-привлекателно и желано място от учениците.

С цел оценка на развитието на всеки отделен ученик преподавателите правят писмена рецензия на контролните и класните работи, която включва заложените материал за усвояване и съответно степента на усвояване от всеки ученик. Осигуряване на условия за провеждане на наблюдения и тестове от логопед на учениците от начален курс. Провежда се изследване на писмената реч на учениците от начален етап и се определят потребностите от индивидуална логопедична работа. При установяване на необходимост се предоставя специалист логопед от Център за обществена подкрепа – град Борово.

Учениците от училищата с желание участват в олимпиади, състезания и конкурси и представят достойно училищата и общината. Организира се провеждане на тематични училищни конкурси и мероприятия, осигуряващи възможности за изява на учениците. На учениците им се предоставят възможности да покажат своите интереси, умения и дарби. При постигнати добри постижение в обучението, в заниманията по интереси и за участие в конкурси и състезания те са поощрявани с морални, материални награди, поздравителни съобщения по уредбата на училището и похвални писма до родителите, което стимулира тяхното усъвършенстване и развитие.

Броят на децата и учениците и на персонала в детските и учебни заведения на територията на Община Борово /по данни от информационна система Админ М за началото на учебната 2016 г.- 2017 г. / е следният:

1.1. Предучилищно обучение:

На територията на Община Борово функционира една детска градина с два филиала в селата – Г.Абланово и Обретеник. Общият брой на децата в детското заведение е 96, разкрита е една яслена група в град Борово.

Предучилищно обучение:

Детска градина	Брой деца	Деца със СОП	Педагогически специалисти	Непедагогически персонал
ДГ „Славейче“ гр. Борово	96	0	8	13.5
Общо:	96	0	8	13,5

1.2. Начално и основно образование:

Анализ на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в Община Борово

През учебната 2016-2017 година образователната система в Община Борово обхваща 3 основни училища – в град Борово, село Обретеник и село Г.Абланово.

В ОУ „Св. Кл.Охридски” – гр. Борово за учебната 2016/2017г. са записани и се обучават 119 ученици в дневна форма на обучение (ДФО). Образование получават 7 ученици със специални образователни потребности (СОП).

В ОУ „Хр.Ботев” – с. Г.Абланово за учебната 2016/2017г.се обучават 38 ученици в дневна форма на обучение от тях 20 са на целодневно обучение.

В ОУ „П.Р.Славейков” с. Обретеник за учебната 2016/2017г. са записани и се обучават 116 ученици като 52 от тях са самостоятелна форма на обучение (СФО) и 84 са в дневна форма на обучение (ДФО).

Начално и основно образование:

Училища	Бр. ученици в ДФО*	Брой ученици в ИФО*	Брой ученици в СФО*	Брой ученици ЗФО*	Общ брой ученици	Ученици със СОП*	Педагогически персонал	Непедагогически персонал
ОУ „Св. Кл. Охридски” гр. Борово	119	0	0	0	119	7	15	6
ОУ „П.Р.Славейков” с. Обретеник	84	0	32	0	116	0	10	5,5
ОУ „Христо Ботев” с. Горно Абланово	38	0	0	0	38	0	7	3,5
Общо:	241	0	32	0	273	7	32	15

ДФО – дневна форма на обучение

ИФО – индивидуална форма на обучение

СФО – самостоятелна форма на обучение

ЗФО – задочна форма на обучение

СОП – специални образователни потребности

Ученици със специални образователни потребности (СОП)

В Община Борово не функционират Центрове за подкрепа за личностно развитие или специализирани обслужващи звена по ЗПУО. В училището в град Борово обучението на учениците със специални образователни потребности (СОП) се подпомага от ресурсен учител, назначен в училището. Броят на ресурсните учители се определя от броя на децата и учениците със СОП, от вида на подкрепата и от броя часове за ресурсно подпомагане.

Работата с учениците със специални образователни потребности се организира в училището – в тяхната образователна среда. В началото на учебната година броя на учениците със СОП е бил четири ученици, а сега е седем. През учебната 2016-2017 година учениците със специални образователни потребности на ресурсно подпомагане са от групите на:

- ученици с обучителни трудности – 4;
- Детската церебрална парализа (ДЦП) - 1;
- Ученици с аутизъм – 2.

На учениците в системата на училищното образование се предоставя подкрепа за личностно развитие, която осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията им и е съобразена с индивидуалните образователни потребности на всеки ученик.

Анализ на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в Община Борово

С цел продължаване на създаването на подкрепяща среда за обучението и възпитанието на учениците и на децата със специални образователни потребности в училището разполага с обособен кабинет за ресурсно подпомагане, оборудван е с компютър, специални учебно-технически средства. Изградена е достъпна архитектурна среда и социално-битови условия, екип за комплексно педагогическо оценяване, индивидуални програми за обучение, подходящи информационни и комуникационни технологии за обучение. Като недостатък се откроява липсата на физкултурен салон в училището в град Борово, което лишава учениците от възможността да тренират и развиват спортните си умения.

3. Предизвикателства пред общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие

Изхождайки от философията на приобщаващото образование, че всяко дете, във всеки един момент от своя живот, може да има нужда от подкрепа, Законът за предучилищното и училищното образование прави разграничение на видовете подкрепа за личностно развитие на обща и допълнителна.

Съгласно чл. 176 на Закона за предучилищното и училищно образование подкрепата за личностно развитие се осигурява на всички деца и ученици в съответствие с индивидуалните им потребности и цели да осигури за децата и учениците подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията им.

3.1. Предизвикателства пред общата подкрепа за личностно развитие

Съгласно чл. 178, ал. 1 от ЗПУО, общата подкрепа за личностно развитие включва:

- екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
- допълнително обучение по учебни предмети при условията на този закон;
- допълнителни модули за деца, които не владеят български език;
- допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове;
- консултации по учебни предмети;
- кариерно ориентиране на учениците;
- занимания по интереси;
- библиотечно-информационно обслужване;
- грижа за здравето;
- осигуряване на общежитие;
- поощряване с морални и материални награди;
- дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
- равно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения;
- логопедична работа.

Общата подкрепа за личностно развитие се основава на анализа на информацията и наблюдението на обучението и развитието на всяко дете и ученик: знания, умения, отношения; силни страни и индивидуални нагласи по отношение на ученето; наличие на възможни рискови фактори; данни от диагностиката за училищна готовност; входно ниво по учебните предмети, ученическо портфолио и други. Това ще даде възможност да се достигне до всяко дете и ученик и да бъде подкрепено в ученето, участието и разгръщането на неговия потенциал.

Дейности от общата подкрепа за личностно развитие по чл. 178, ал. 1 на ЗПУО, с които не всички училищата могат самостоятелно да се справят и изискват общинско координиране са:

- кариерно ориентиране на учениците- дейности за информиране, диагностика, консултиране, посредничество и проследяване с оглед подпомагане на учениците в техния самостоятелен и осъзнат избор на образование и/или професия и осъществяване на връзка между училището и пазара на труда (чл. 180, ЗПУО);

*Анализ на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в
Община Борово*

➤ грижа за здравето- осигурява се чрез гарантиране на достъп на децата и учениците до медицинско обслужване и програми за здравно образование и за здравословен начин на живот(чл. 183, ЗПУО);

➤ поощряване с морални и материални награди- Децата и учениците се поощряват с морални и с материални награди за високи постижения в образователната дейност, в заниманията по интереси и за приноса им към развитието на училищната общност при условия и по ред, определени с държавния образователен стандарт за приобщаващото образование; наградите могат да бъдат учредявани от Министъра на образованието и науката, от Началника на РУО, от Директора на съответната институция;

➤ дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение- детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие са длъжни да осъществяват дейности по превенция на тормоза и насилието, както и дейности за мотивация и преодоляване на проблемното поведение, които са израз на общата воля и на координираните усилия на всички участници в образователния процес(чл. 185, ЗПУО);

➤ ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения- при работата с учениците институциите в системата на предучилищното и училищното образование основават дейността си на принципа на превенцията на обучителните трудности и ранното оценяване на риска от тях. Тези мерки се прилагат към всички ученици в обща класна стая по ред, определен в държавния образователен стандарт за приобщаващото образование(чл. 174,чл.5, ЗПУО);

➤ логопедична работа

3.2. Предизвикателства пред допълнителната подкрепа за личностно развитие

Допълнителната подкрепа за личностно развитие по чл. 187 на ЗПУО е насочена към четири групи деца и ученици: със специални образователни потребности (СОП), в риск, с изявени дарби, с хронични заболявания и включва:

1. работа с дете и ученик по конкретен случай;

2. психо-социална рехабилитация, рехабилитация на слуха и говора, зрителна рехабилитация, рехабилитация на комуникативните нарушения и при физически увреждания;

3. осигуряване на достъпна архитектурна, обща и специализирана подкрепяща среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти;

4. предоставяне на обучение по специалните учебни предмети за учениците със сензорни увреждания;

5. ресурсно подпомагане.

Дейности, които не могат да се извършат самостоятелно от всяко училище, а изискват координирана общинска политика са: психо-социална рехабилитация, рехабилитация на слуха и говора, зрителна рехабилитация, рехабилитация на комуникативните нарушения и при физически увреждания; осигуряване на достъпна архитектурна, обща и специализирана подкрепяща среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти; предоставяне на обучение по специалните учебни предмети за учениците със сензорни увреждания; ресурсно подпомагане.

3.2.1. Социални услуги в подкрепа на личностното развитие на децата и учениците

Предоставянето на услугата Център за обществена подкрепа на територията на община Борово се извършва от Община Борово, като делегиран доставчик на социалната услуга. Център за обществена подкрепа - гр. Борово е с капацитет 40 потребители. За периода на съществуването си до момента, ЦОП гр.Борово се утвърждава, като пространство за социална и психологическа подкрепа към децата и семействата от общността. По време на предоставянето на социални услуги, екипът на ЦОП гр.Борово работи за гарантиране на устойчивост на предоставяните услуги, с което дава своя принос

*Анализ на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в
Община Борово*

за повишаване на благосъстоянието на децата и семействата им. Търси се цялостен подход към посрещане нуждите на семействата, предоставят се качествени социални услуги в мултидисциплинарен екип, развива се мрежа за подкрепа, инвестира се в дългосрочна положителна промяна и преодоляване на житейски трудности. По време на предоставяне на съответните услуги в ЦОП гр.Борово, децата и техните семейства получават професионално съдействие и подкрепа, ориентирано към индивидуалните им потребности и съобразени с индивидуалния плана за работа от специалистите в Центъра. Паралелно с провеждането на индивидуални сесии с потребителите и техните семейства се реализират и множество работни, вътрешно екипни срещи и планирани срещи на мултидисциплинарния екип, съвместно с детето, родител и представител на ДСП/ОЗД.

Основните цели на работа са превенция от отпадане на децата от училище: децата получават съдействие за получаване на образование, за развиване на творческите способности; децата със СОП се включват в групови дейности, оказва им се помощ да се впишат в социалната среда; провеждат се информационни срещи и обучения за деца, родители и учители по теми, свързани с проблемното поведение и неговото коригиране и др.; прави се оценка на риска; оценка на родителския капацитет; оказва се психологическа и педагогическа подкрепа на деца, жертви на насилие, работи се активно с деца с агресивно поведение

3.2.2. Дейности на читалища и спортни клубове в подкрепа на личностното развитие на децата

Община Борово има добри традиции в областта на културата. Духовният живот е съсредоточен в 7 читалища, едно от които в град Борово и 6 в селата Волово, Брестовица, Обретеник, Екзарх Йосиф, Батин и Горно Абланово регистрирани по Закона за народните читалищата. Тези културни институции съхраняват, развиват, популяризират и осъществяват културната дейност на общината, разпространяват културната дейност от всички етноси. Като институции с дълбок корен в местната култура и дух, читалищата имат значим исторически принос и потенциал за съвременното развитие. Към всички читалища има общодостъпни библиотеки.

Всяка година Община Борово съвместно с НЧ „Искра – 1898“ организират Фолклорният фестивал «От Дунав до Балкана», който се провежда в два дни в Седмицата, посветена на празника на Община Борово – 5 септември. Фестивалът събира хиляди самодейци от цяла България. Фестивала е един от малкото в страната, който има категория за хора в неравностойно положение, в която вземат участие лица с увреждания и деца и младежи, настанени в специализирани институции.

Община Борово, съвместно с НЧ“Искра - 1898“ –гр. Борово организира мероприятия за стимулиране творческата изява на децата в дейности, в които те участват, водени от вътрешно убеждение; организиране и провеждане на детски изложби, игри, конкурси, състезания, концерти. Предоставя се възможност на децата и учениците да развиват своите интереси в областта на музиката, танците и изобразителното изкуство.

През 2016г. в град Борово се откри Център за младежки дейности и спорт «Христо Марков», където се провеждат уроци по карате и уроци по народни танци, които се посещават с огромен интерес и желание от младите хора в града. Спортният център разполага с добре оборудвана фитнес зала. Изградени са детски и спортни площадки, където деца и учениците могат да тренират, да развиват спортни умения и да се забавляват.

3.2.3. Организация на здравното обслужване за децата и учениците

Сред приоритетите на Община Борово е да осигурява равен достъп до здравни услуги на всички деца и ученици. Здравното обслужване на населението от Община Борово се осъществява от две лекарски практики и МБАЛ «Юлия Вревская» в град Бяла, област Русе. На територията на Община Борово има регистрирани следните лечебни заведения за извънболнична помощ: амбулатория за първична извънболнична медицинска помощ и амбулатория за първична извънболнична дентална помощ.

Здравни кабинети има в училището в с. Обретеник, гр. Борово, ДГ „Славейче“ и филиалите по селата, обслужват се по график от две медицински сестри. В делегирания бюджет се предвиждат ежегодно средства за закупуване на необходимите лекарства и медикаменти. Медицинските сестри са част от общинска администрация.

При установяване на необходимост се предоставя специалист логопед от Център за обществена подкрепа – град Борово.

3.2.4. Работа по проекти като част от общата и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците

Детските градини и училищата на територията на община Бяла реализират възможностите за участие в национални и европейски проекти и програми, с цел намаляване на неравенството и социалното изключване на уязвимите групи в общината; работа по проекти като част от общата и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.

Във всички училища на територията на общината учениците са включени в групи за извънкласни дейности по проект *„Развитие на способностите на учениците и повишаване на мотивацията им за учене чрез дейности, развиващи специфични знания, умения и компетентности (Твоят час)“* – фаза 1, финансиран от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейските структурни и инвестиционни фондове. Работи се с талантивите и даровити деца в свободното им време в областта на науката, изкуствата и спорта, както и с ученици със обучителни затруднения. Основна цел на проекта е създаване на условия за повишаване потенциала на учениците и на възможностите им за успешно завършване на образование, чрез допълване, развиване и надграждане на техните знания, умения и компетентности.

Проект “Образователна интеграция – право с дългосрочен ефект” Проектът е със срок за реализация – две години и стартира на 01.01.2017г. Основна цел на проекта е създаване на 13 групи за извънкласна дейност. Училището работи в партньорство със СОУ“В.Левски“, гр.Русе.

Проект „Училищен плод“ – основната цел, която е заложена в прилагането на схема „Училищен плод“, е грижата за здравето на децата, а именно да се увеличи делът на плодовете и зеленчуците в храненето на децата, особено във възрастта, когато се оформят хранителните им навици.

Проект „Училищно мляко“ – схемата се прилага с цел да се насърчат здравословни хранителни навици още в най-ранна възраст.

Проект: „Интегриран подход на Община Русе за интеграция на ромите и други уязвими групи на територията на общини от Област Русе“.

III. Изводи от анализа

След изложената информация за състоянието на предучилищното и училищно образование на територията на Община Борово и взаимодействието между ключовите фактори в процеса на предоставяне на подкрепа за личностно развитие, се идентифицираха следните изводи:

- поради влошената демографска картина и наличието на групи/паралелки с минимален и под минималния брой деца/ученици се налага извършване на оптимизация в системата на предучилищното и училищното образование в общината.
- Необходимо е да продължи осъществяването на целодневна организация на учебния процес като инструмент за превенция на отпадане от училище, за осигуряване на специализирана помощ при подготовката, за развиване на таланти и удовлетворяване на потребности и интереси.
- Необходимо е подобряване на условията и повишаване на квалификациите и професионалната компетентност на педагогическите специалисти.

Анализ на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в Община Борово

- Екипите, които ще осъществят допълнителна подкрепа на деца и ученици, имащи необходимост от приобщаване и социализация трябва да са висококвалифицирани специалисти: педагози, психолози, ресурсни учители, логопеди,
- Създаване на условия за сътрудничество между всички участници в образователния процес – учебни заведения, социални услуги, органи на местното самоуправление и Регионалното управление на образование, семействата и общността.
- необходимо е разширяване на извънкласните занимания съгласно интересите на учениците и внедряване на добри европейски практики в тази сфера.
- необходимо е стимулиране на развитието на образователния процес с цел подобряване на знанията, уменията и възможностите на децата и учениците.
- в Община Борово не функционират Центрове за подкрепа за личностно развитие или специализирани обслужващи звена по ЗПУО. Обучението на учениците със СОП се подпомага от ресурсен учител, назначен в училището, който трябва е висококвалифициран специалист.
- Необходимо е обновяване и модернизирание на образователната инфраструктура с цел подобряване на образователния процес.
- Необходимо е изграждане на физкултурен салон в училището в град Борово, където учениците могат да тренират, да развиват спортни умения и да се забавляват.
- Необходимо е осъвременяване на библиотечно-информационното обслужване с цел то да стане по-привлекателно и желано място от учениците.

IV. Заключение

Подкрепата за личностно развитие на децата и учениците трябва да осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията им и за пълноценното им участие в общността на детската градина и на училището. Тя трябва да се предоставя в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всяко дете и на всеки ученик и чрез включване на ресурси, насочени към премахване на пречките пред ученето и научаването и към създаване на възможности за равнопоставен старт на децата и учениците в социалния живот и пълноценна личностна реализация. Подкрепата извежда на преден план сътрудничеството и загрижеността между всички участници в процеса на приобщаващото образование, за да се превърне детската градина/училището в територия с позитивен психоклимат, в среда на взаимно доверие и емоционално благополучие за изява на всяка индивидуалност.

Изготвил:.....

Силвия Ламбева – мл.експерт „СДОК“